

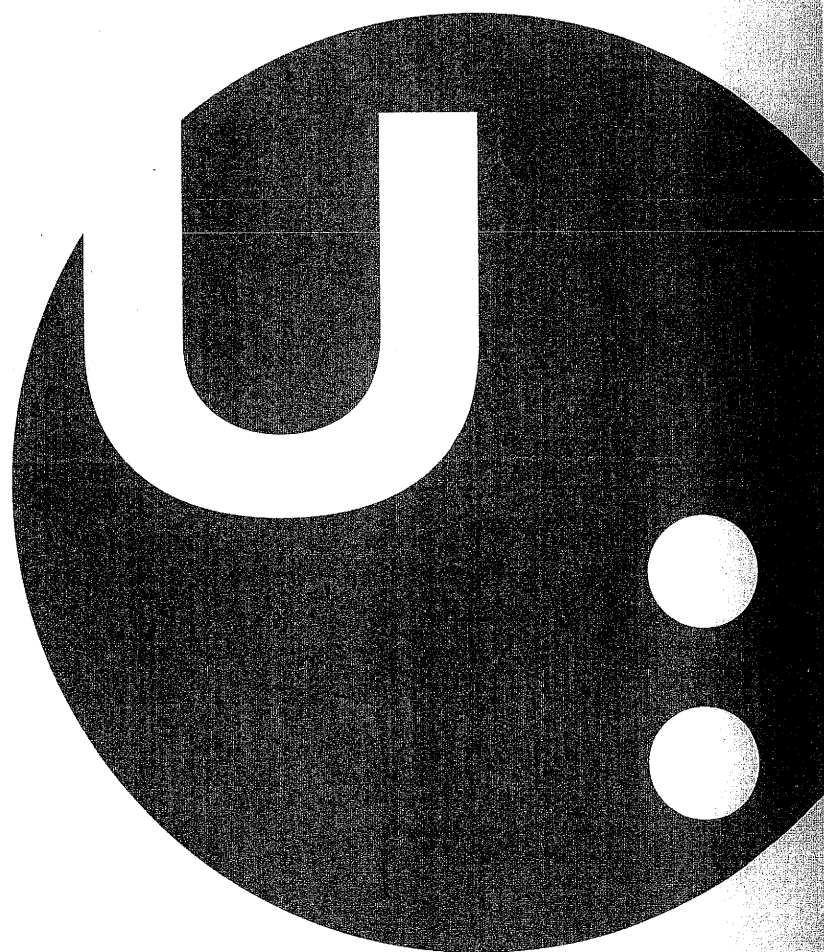
Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Zpracování dat v Excelu (verze 2007)

Distanční opora

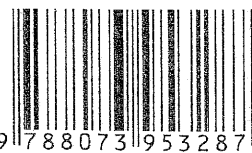
Ing. Hana Jonášová, Ph.D.

Pardubice 2010

Název Zpracování dat v Excelu (verze 2007)
Distanční opora
Autor Ing. Hana Jonášová, Ph.D.
Odpovědný redaktor Ing. Filip Gyenes
Do tisku listopad 2010
Stran 120
Náklad 400
Vydání druhé
Tisk Tiskařské středisko Univerzity Pardubice

ISBN 978 - 80 - 7395 - 328 - 7

978 80 73 95 32 87

Obsah

Rozsah a organizace výuky:	5
1 Úvod	6
2 Začátek práce s Excelem	9
2.1 Spuštění Excelu	9
2.2 Struktura obrazovky Excelu	9
3 Než začnete pracovat	15
3.1 Otevření a zavření souboru	15
3.2 Ukládání souboru	15
3.3 Změna nastavení pracovního prostředí Excelu	16
4 Vkládání dat a jejich formátování	18
4.1 Zápis čísel	20
4.1.1 Formát čísel	20
4.2 Zápis textu	22
4.3 Zápis datumu a času	22
4.4 Návrh vlastního formátu	23
4.5 Úprava písma a zarovnání položek v buňkách	24
4.5.1 Ohraničení buněk a barvy výplně	25
4.6 Zápis vzorce	27
4.7 Zápis funkce	28
4.8 Komentáře k buňkám	30
5 Identifikace buněk, oblastí a listů	32
5.1 Adresa buněk	32
5.2 Označení oblasti buněk	34
5.3 Způsoby zápisu buněk a oblastí	35
5.3.1 Pojmenování buňky a oblasti	36
5.4 Pojmenování listu	37
6 Úpravy tabulky	39
6.1 Vkládání a odstraňování	39
6.1.1 Vkládání a odstraňování buňky, řádku a sloupku	39
6.1.2 Vkládání a odstraňování listů	39
6.1.3 Zpět a Znovu	40
6.2 Kopírování a přesun	40
6.2.1 Kopírování a přesun dat a objektů	40
6.2.2 Kopírování a přesun listů	42
7 Grafická úprava tabulky	45
7.1 Úprava rozměrů sloupců a řádků	45
7.2 Operace s listy	46
7.3 Konec stránky	46
7.4 Automatický formát a použití stylů	46
7.5 Podmíněné formátování buňky	46
8 Tisk dat	50
8.1 Vzhled stránky	50
8.2 Ukázka před tiskem - Náhled	52
8.3 Tisk	52
9 Tvorba grafů	55

9.1	Součásti grafu	56
9.2	Postup tvorby a editace grafu	57
9.2.1	Kombinace více typů grafů.....	61
9.3	Typy grafů	63
10	Práce se seznamy	69
10.1	Seřazení seznamů podle klíčů.....	70
10.2	Filtrování dat	72
10.2.1	Předdefinované filtry	73
10.2.2	Vlastní filtr.....	73
10.2.3	Rozšířený filtr	73
10.3	Souhrny.....	75
10.4	Kontingenční tabulka.....	78
11	Práce se vzorci.....	83
11.1	Základní matematické funkce.....	86
11.2	Logické funkce	88
11.3	Statistické funkce – počty a podmíněné součty.....	90
11.4	Informační funkce.....	95
11.5	Funkce pracující s datem a časem	96
11.6	Vyhledávací funkce	99
11.7	Funkce pracující s textem.....	104
11.7.1	Textové funkce v praxi	108
11.8	Odhalování problémů ve vzorcích.....	108
12	Typové příklady	113
12.1	Zadání 1	113
12.1.1	Logický postup	114
12.1.2	Ukázka jednoho z možných řešení	114
12.2	Zadání 2	114
12.2.1	Logický postup	116
12.2.2	Ukázka jednoho z možných řešení	116
	Seznam obrázků.....	119

2 Začátek práce s Excelem

Dříve než se začnete seznamovat s množstvím výkonných analytických prostředků Excelu, je vhodné, abyste se spřátelili s jeho prostředím, ve kterém budete pracovat. Porozuměním základním rysům Excelu se stane vaše práce efektivnější a produktivnější a je jedno, zda jej budete používat pro vytváření jednoduchých tabulek nebo pro komplexní analýzy. V této kapitole se seznámíte s nejpodstatnějšími rysy Excelu, jako jsou např. okno seznamu nebo stavový řádek, a ujasníte si, jak s těmito nástroji pracovat. Dále se seznámíte s panelem nástrojů a dozvíte se, jak jej můžete přizpůsobit podle svého přání. Nakonec se naučíte zacházet s nápovědou. Než se však dáte do těchto témat, ukážete si několik způsobů, jak Excel spouštět.

Cíl kapitoly:

Cíl

Po prostudování a splnění stanovených úloh budete umět bez problémů spustit program Excel a orientovat v prostředí tohoto programu. Dalším, ale neméně důležitým, cílem je získání přehledu o významu jednotlivých pojmů používaných v souvislosti s tabulkovým procesorem.

2.1 Spuštění Excelu

Program lze spustit několika způsoby:

- inicializací programové ikony „**Microsoft Excel**“ na ploše (dvojitě kliknutí primárním tlačítkem myši na ikonu), pokud ji tam máme;
- spuštění programu přes tlačítko START a výběrem PROGRAMY, MICROSOFT EXCEL;
- Excel se dále automaticky otevře, pokud například v okně PRŮZKUMNÍK poklepete na název souboru s příponou xlsx.

Zkuste si teď spustit Excel jednou z výše uvedených možností.

*Příklad 1-
Spuštění
aplikace*

2.2 Struktura obrazovky Excelu

Doporučuji, abyste si četli text této kapitoly a zároveň vše porovnávali s Vaší obrazovkou. Jestli zrovna nesedíte u počítače, nevadí, máte k dispozici Obrázek 1a,b. Okamžitě po spuštění se Excel objeví v podobné formě jako na obrázku.

*Průvodce
studiem*

V Excelu 2007 je ovládání, oproti předchozí verzi, kompletně přepracované. Místo nabídek jsou karty s tlačítky nejčastějších akcí. Tato tlačítka jsou soustředěna do skupin. Je také zvětšen počet řádků (přes milion) a počet sloupců, těch je přes 16 tisíc. Pro Vás, kteří jste byli zvyklí pracovat s verzí 2003, doporučuji v začátcích využívat nabídky firmy Microsoft přes odkaz:

<http://www.libol.cz/2008/02/19/prechod-ms-office-2003-2007-navody-rovnice/>, nebo přímo na :

<http://office.microsoft.com/assistance/asstvid.aspx?assetid=XT101493291029&vwidth=1044&vheight=788&type=flash&CTT=11&Origin=H101491511029>

Řádek vzorců

Zobrazuje vždy obsah aktuální buňky. Slouží k úpravě obsahu buňky.

Pole názvů

Zobrazuje adresu aktivní buňky nebo název buňky či oblasti buněk.

Svislý, vodorovný posuvník

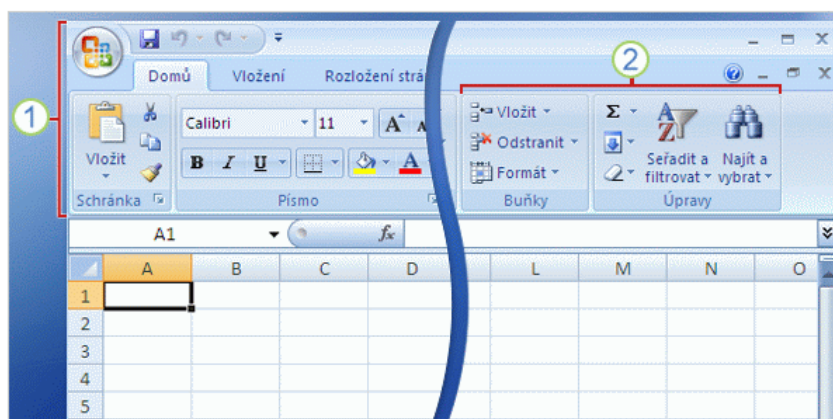
Umožňuje posun (rolování) v aktivním okně.

Stavový řádek

Ve stavovém řádku jsou zobrazeny informace o právě probíhajících činnostech a režimu. Zároveň se zobrazuje stručná nápověda o aktuální činnosti.

Tlačítko Microsoft Office

Jeho stiskem se zobrazí seznam příkazů pro práci se souborem (Nový, Otevřít, Uložit, Tisk...), včetně tlačítka Možnosti aplikace Excel pro nastavení vlastností sešitu aplikace.

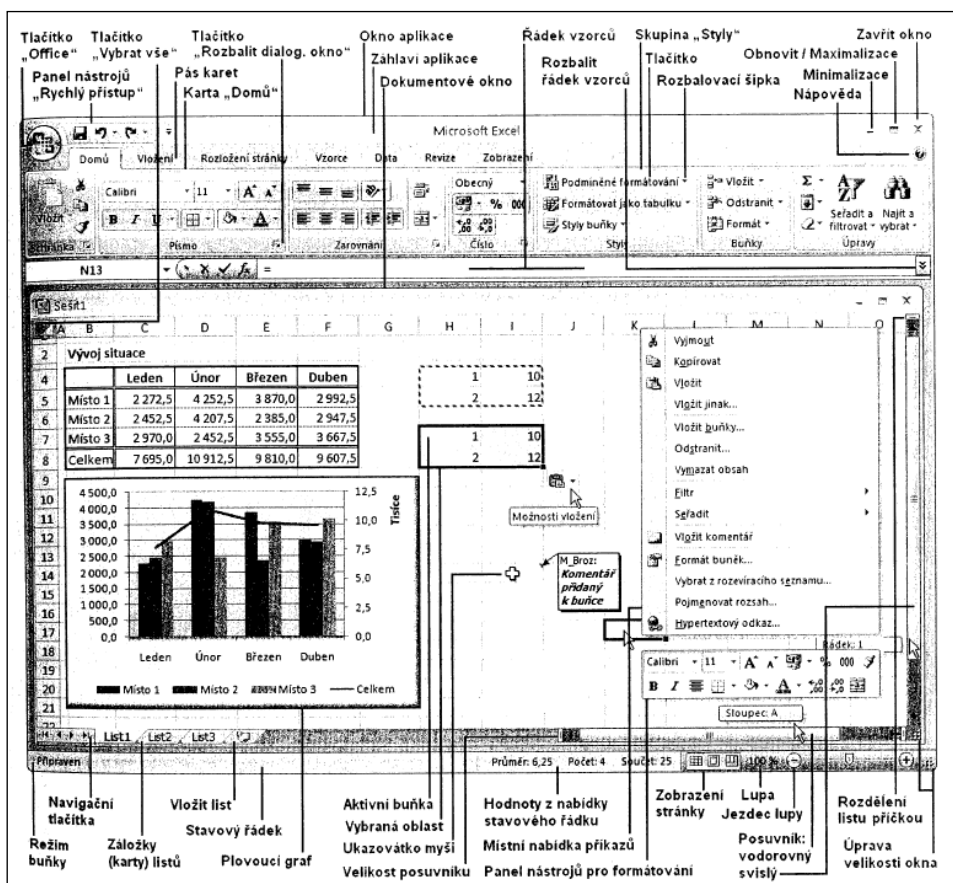
1 Pás karet je umístěn v horní části aplikace Excel.

Pás karet s příl

2 Příbuzné příkazy v pásu karet jsou uspořádány do skupin.

Obrázek 1 a-
Vzhled
obrazovky
Excelu

Zdroj: <http://office.microsoft.com/training/>

Obrázek 1b -
Vzhled
obrazovky
Excelu

Zdroj: Brož M. MS Excel 2007, Computer Press a.s. Brno

Sešit

Souboru v MS Excelu se říká sešit, protože většinou obsahuje několik listů. Je standardně určen svým jménem a příponou (v Excelu 2007 přípona .xlsx). Obrazně jej můžete přirovnat ke skutečnému sešitu. Skládá se z listů, které můžete libovolně přidávat, odstraňovat, kopírovat, měnit jejich pořadí apod. Mezi jednotlivými listy lze přecházet klepnutím myši na záložku listu v dolním okraji obrazovky. Pokud počet listů přesahuje oblast vymezenou pro jejich zobrazení, můžete pomocí ovládacích tlačítek se šipkami v levém dolním rohu okna posunovat seznam záložek.

List

Jedná se o pracovní plochu, která se skládá ze sloupců a řádků. Sloupce jsou popsány abecedně a jednotlivé řádky jsou číslovány. Maximální rozsah řádků se liší podle verze programu.

Buňka

Údaje na listu Excelu se zapisují do buněk. Buňka je základní jednotka, která je průsečíkem řádku a sloupce. Jedná se o nejmenší adresovatelnou část sešitu. Každou buňku označujete její adresou, která je tvořena písmenem sloupce a číslem řádku. Např. C7 je buňka ležící ve sloupci C v řádku 7. Pro lepší zapamatování si můžete vždy vzpomenout na označení políček na šachovnici.

Základní pojmy

Aktivní buňka

Jedna buňka na listě je vždy aktivní. Poznáte ji podle toho, že je černě orámována a její název je vidět v poli názvů. Je to buňka, ve které se provádí zadávání nebo úprava údajů. Buňka se stane aktivní tak, že na ni kliknete myší nebo najedete kurzorem.

Kurzor myši

Je v prostoru aktivního listu znázorněn ve tvaru dvojitého kříže.

Oblast

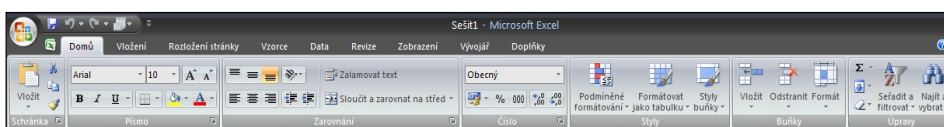
Jedná se o označenou množinu buněk, která je zvýrazněná a lze s ní pracovat jako s celkem. Označení oblasti se provádí následovně: kurzor umístíte do levého horního rohu požadované oblasti, stisknete primární tlačítko myši a za jeho stálého držení přesunete kurzor do pravého dolního rohu oblasti. Potom tlačítko myši pustíte. Označená oblast je zvýrazněná. K označení oblasti je možno použít i kurzorové klávesy při současně stlačené klávese **Shift**. Chcete-li označit více nesousedících buněk (nesouvislá oblast) postupujete následovně. Označíte myší jednu oblast a za současného stisku klávesy **Ctrl** přejdete na levou horní buňku další oblasti a také označíte. A tak můžete pokračovat dál, dokud neoznačíte všechny potřebné oblasti. (Podrobněji v kapitole 5.2)

Karty

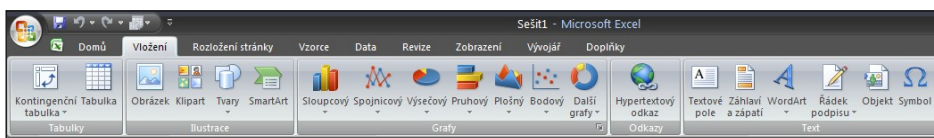
*Karty verze
2007*

Níže zobrazené karty jsou pouze ty základní, to znamená, že jsou k dispozici hned po otevření sešitu. Další karty jsou nabízeny až v souvislosti s tím, co právě děláte. Například když budete pracovat s grafem nebo kontingenční tabulkou. Protože je tisk studijního materiálu pouze černobílý, změnila jsem barevné schéma zobrazení na „černé“. Bohužel i přesto jsou níže zobrazované karty hůře čitelné, ale to v podstatě nevádí, protože je doporučeno, abyste při studiu seděli u svého PC.

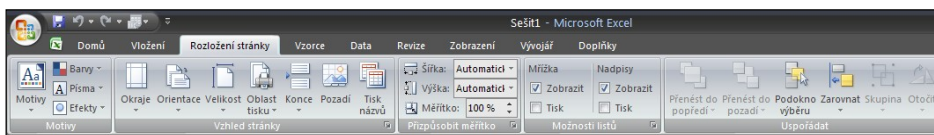
Domů (Schránka, Písmo, Zarovnání, Číslo, Styly, Buňky, Úpravy)

Vložení (Tabulky, Ilustrace, Grafy, Odkazy, Text)

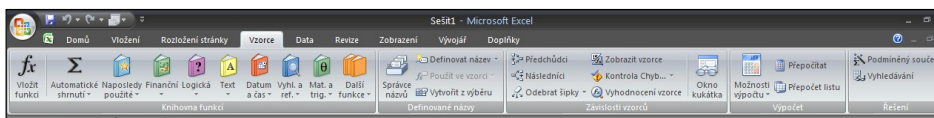

Rozložení stránky (Motivy, Vzhled stránky, Měřítko, Možnosti listů, Uspořádat)

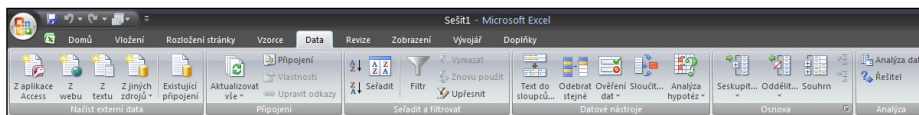

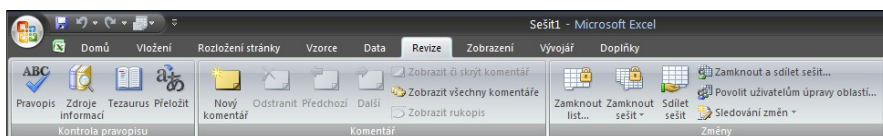
Vzorce (Knihovna funkcí, Definovat názvy, Závislost vzorců, Výpočet)

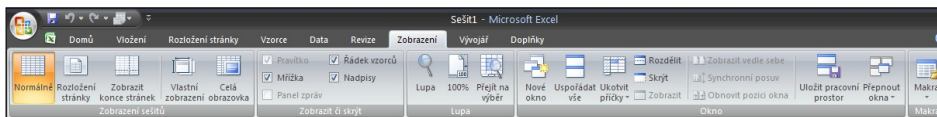
Data (Načíst externí data, Připojení, Seřadit a filtrovat, Datové nástroje, Osnova, Analýza – ta se zobrazuje pouze po doinstalování doplňků, v tomto případě Analýza dat a Řešitel)

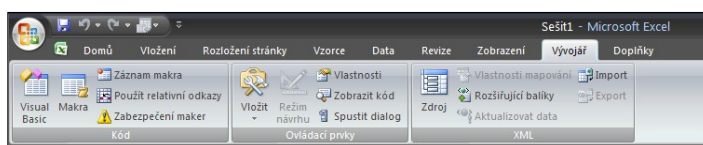
Revize (Kontrola pravopisu, Komentář, Změny)

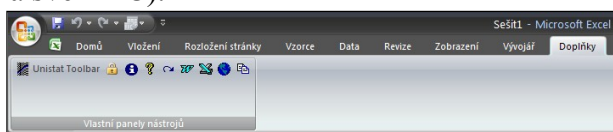
Zobrazení (Zobrazení sešitů, Zobrazit a skrýt, Lupa, Okno, Makra)

Karta Vývojář je nabízena stejně jako ostatní základní karty, ale musíte si její zobrazování nejdříve (stačí jednou) vybrat v Možnosti aplikace Excel. Tato karta je nutná pokud chcete Importovat data, nebo pracovat s makrem.

Karta Doplňky umožňuje pohodlnou komunikaci s některými aplikacemi (ikony mohou být rozdílné podle aplikací, které máte k dispozici na svém PC).

Shrnutí kapitoly

Shrnutí Σ

Program Excel lze spustit více způsoby a to inicializací programové ikony „Microsoft Excel“ nebo přes tlačítko START a výběrem PROGRAMY, MICROSOFT EXCEL. Je možné využít i přímé poklepání (dvojitý nebo double klik) na soubor s příponou .xlsx.

Data v MS Excelu jsou uchovávána ve formě sešitů, které se skládají z listů. V průsečíku sloupců a řádků listu se nacházejí buňky. Označení řádku a sloupce tvoří adresu buňky. V sešitu se pohybujete pomocí myši nebo klávesových šipek. Pohled na aktuální část sešitu se mění pomocí posuvníků.

Karty, a záložky na nich, se nabízejí různě v závislosti na tom, co právě v MS Excelu děláte.

Spusťte si aplikaci MS Excel a zkuste si popsat vše, co vidíte na úvodní obrazovce. Pak se sami zkontrolujte podle obrázku 1a, 1b a s ním souvisejícím textem. Pokud jste nebyli stoprocentně úspěšní, nevadí, postupně si jistě vše osvojíte.

- sešit, list
- řádek, sloupec
- buňka
- oblast
- karta
- záložka
- posuvník
- menu
- tlačítko OFFICE .

Kontrolní úkol

*Pojmy
k zapamatování*

